T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/240
KARAR NO : 2026/337
KARAR TR : 15/06/2026

ÖZET: Halk Eğitim Merkezi ve Sosyal Hizmetler Müdürlüklerinde usta öğretici olarak çalışan davacının akdinin feshi nedeniyle, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. Ş.
Vekili : Av. F. D.
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. E. Ö.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin davalı Bakanlığa bağlı Gaziantep Islahiye Halk Eğitim Merkezi, Hatay İskenderun Halk Eğitim Merkezi, Gaziantep Şahinbey Halk Eğitim Merkezi, ASO Müdürlüğü, İçel Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Mersin Akdeniz ve Yenişehir Halk Eğitim Merkezi Müdürlüklerinde 01/11/1985 - 31/07/2024 tarihleri arasında usta öğretici olarak çalıştığını, iş akdinin gerekçe gösterilmeksizin feshedildiğini belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere, 5.000 TL kıdem tazminatı alacağının fesih tarihinden itibaren, 10 TL yıllık izin ücreti alacağının arabuluculuk tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Mersin 2. İş Mahkemesi 14/05/2025 tarih ve E.2024/388, K.2025/211 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b, 115. maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle, dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, Adana Bölge Adliye Mahkemesi 19. Hukuk Dairesi 07/01/2026 tarih ve E.2025/253, K.2026/33 sayılı kararı ile davacı vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nın 353/1-b.1 maddesi gereğince esastan reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Davacı tarafından davadan önce dava konusu alacak için arabulucuya başvurduğu ve anlaşmazlıkla sonuçlanan tutanak aslının sunulduğu görülmüştür.*
>
> *Taraflar arasındaki uyuşmazlık, hukuki ilişkinin iş sözleşmesi olarak nitelendirilip nitelendirilemeyeceği, adli yargı yolunun caiz olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.*
>
> *Adana BAM 13. Hukuk Dairesin "Davacının atanması 657 SK.89. maddesine göre yapılmıştır. Buna göre: "Madde 89 (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.) Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir. Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile tespit olunur."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Iu4Nf64 - IIOYA+F - OoEh2r0 - Kyk1ks= ile erişebilirsin

657 SK.176. maddesi ise ödenecek ders ücretine ilişkindir. Buna göre:"Ders ve konferans ücretleri: Madde 176 – (Değişik: 3/4/1998 - 4359/1 md.) (Değişik birinci fıkra: 21/3/2006 - 5473/3 md.) Bu Kanunun 89 uncu maddesine göre *kendilerine ders görevi verilenlere, ders saati başına gündüz öğretimi için 140, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yarıyıl ve yaz tatillerinde, cumartesi ve pazar günleri ile saat* 18.00'den *sonra başlayan öğretim faaliyetleri için 150 gösterge rakamının bu Kanuna göre belirlenen aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden ek ders ücreti ödenir. (Değişik ikinci fıkra: 27/3/2015 - 6639/9 md.) Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere %25, Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi kapsamında görev alan yönetici ve öğretmenlere %100 fazlasıyla ödenir. Bu madde kapsamında ücretle ders vermek üzere yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanun hükümlerine göre ek ders ücreti ödenir. Konferans ücreti her yıl bütçe kanunlarında gösterilir."*

Görüldüğü üzere davacının sözleşmesinin statü hukukuna tabi olmasını gerektiren madde 657 SK.89. maddesidir. Davacı 4857 sayılı İş Kanunu değil 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabiidir.

Uyuşmazlık mahkemesince adli yargının görevli olduğuna dair kararlarda 5510 sayılı Kanun 3., 79 ve 101.madde doğrultusunda iş mahkemesinin görevli olacağı düzenlenmiş ise de iş mahkemelerinin görevi 5521 Sayılı Kanun döneminde bireysel alacaklar açısından sadece 4857 Sayılı İş Kanunu'na, Deniz ve Basın İş Kanunu'na tabi olan işçi ve işveren ile işveren vekilleri arasındaki davalara ilişkin olup, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ile; "Görev madde 5- (1) İş mahkemeleri; a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına, b)İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara, c)Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

Davacının dava dilekçesinde kıdem tazminatı talep etmesi açılan davaya iş davası niteliği kazandırmayacaktır.

Dava şartı davanın açılmasından sona ermesine kadar her aşamada gerek ilk derece mahkemesince ve gerekse kanun yolu denetimi sırasında istinaf daireleri ve Yargıtay tarafından da resen dikkate alınır. Mahkemece yargı yolu yönünden caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine ilişkin karar verilmesi gerekirken davanın esası hakkında karar verilmesi hatalıdır. (Aynı ve benzer şekilde; Yargıtay HGK 30.11.2021 gün 2019/9-786 Esas 2021/1518 karar; Yargıtay 9. HD.13.10.2022 gün 2022/8928 Esas 2022/12290 Karar, Yargıtay 9.HD 2023/17447 Esas 2024/1146 Karar, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 2023/17447 Esas ve 2024/1146 Karar sayılı ilamı, Gaziantep BAM 9 HD. 18.05.2021 gün 2019/1170 Esas 2021/622 karar sayılı ilamı) Bu yöndeki istinafın kabulü gerekir." şeklindeki 2023/80 Esas, 2025/540 karar sayılı ilamı gözetildiğinde uyuşmazlığa adli yargının değil idari yargının bakması gerektiği belirtilmiştir. ..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Mersin 2. İdare Mahkemesi 01/04/2026 tarih ve E.2026/414 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Iu4Nf64 - IIOYA+F - OoEh2r0 - Kyk1ks= ile erişebilirsin

şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacının Mersin Halk Eğitim Müdürlüğü bünyesinde 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi usta öğretici olarak 01.11.1985 tarihinde çalışmaya başladığı, 31.07.2024 tarihine kadar usta öğretici olarak kesintisiz çalıştığı, iş akdinin 31.07.2024 tarihinde davalı idare tarafından feshedildiği, hak ettiği kıdem tazminatının ödenmediği ileri sürülerek alacak davasının açıldığı, Mersin 2. İş Mahkemesi'nin 14/05/2025 tarih ve E:2024/388, K:2025/211 sayılı kararı ile davanın çözümünün idari yargının görevine girdiğinden yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddedilmesi ve kararın kesinleşmesi üzerine yasal süresi içinde şimdilik 5.000,00-TL kıdem tazminatı ile 10.00 TL yıllık izin alacağının mevduata uygulanan en yüksek faiz ile birlikte tarafına ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda metnine yer verilen mevzuat hükümleri ile dosyanın birlikte incelenmesinden, İş Kanunu kapsamında düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin dava ve işlerin çözüm yerinin iş mahkemeleri olarak belirlendiği dikkate alındığında, 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapan davacı ile davalı idare arasındaki kıdem tazminatına ilişkin dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır. ...."

5. Mersin 2. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dosyası, ekinde adli yargı dava dosyasına ilişkin evraklar ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar."

7. 506 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri"* başlıklı mülga 134. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;
...

6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,
...
ifade eder.
..."

9. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile başlayan 4. kısmında, primlere ilişkin hükümlere

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Iu4Nf64 - IIOYA+F - OoEh2r0 - Kyk1ks= ile erişebilirsin

yer verilmiştir.

10. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

11. 4857 sayılı İş Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

12. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "*İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi*" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

13. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "*İş mahkemelerinin kuruluşu*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

14. 7036 sayılı Kanun'un "*Dava şartı olarak arabuluculuk*" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

15. 7036 sayılı Kanun'un *"Görev"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve **6098** *sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,*

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Iu4Nf64 - IIOYA+F - OoEh2r0 - Kyk1ks= ile erişebilirsin

Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

16. 7036 sayılı Kanun'un "*Geçiş Hükümleri*" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 15/06/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, mahkemece idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dava dosyasına ilişkin evraklar ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, davacının davalı Bakanlığa bağlı Halk Eğitim Merkezilerinde usta öğretici olarak çalışmakta iken, iş akdinin feshinden kaynaklanan tazminat ve alacaklarının faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle açılmıştır.

20. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat ve alacaklarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Mersin 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Mersin 2. İş Mahkemesinin 14/05/2025 tarih ve E.2024/388, K.2025/211 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Iu4Nf64 - IIOYA+F - OoEh2r0 - Kyk1ks= ile erişebilirsin

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Mersin 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Mersin 2. İş Mahkemesinin 14/05/2025 tarih ve E.2024/388, K.2025/211 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

15/06/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Iu4Nf64 - IIOYA+F - OoEh2r0 - Kyk1ks= ile erişebilirsin